

คู่มือการปฏิบัติงาน
กระบวนการที่สร้างคุณค่าและกระบวนการสนับสนุนขั้นตอนที่ 6.2
กระบวนการงานการวิจัย(จ้างที่ปรึกษา)

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบนำกระบวนการวิจัยไปปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อให้ได้โครงการวิจัยที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของกรมอนามัย พันธกิจของหน่วยงานและบริบทของพื้นที่

2. ขอบเขต

ครอบคลุมการปฏิบัติงานตั้งแต่ระบุจุดเริ่มต้นของขั้นตอนที่จัดทำคู่มือ ขั้นตอนต่าง ๆ จนถึงขั้นตอนสุดท้ายของคู่มือฉบับนี้ รวม 6 ขั้นตอน รวมระยะเวลาดำเนินการ 153 วันทำการ

3. แผนภูมิการทำงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
กำหนดประเด็นปัญหาและหัวข้อวิจัย	5 วัน	สอดคล้องกับแผน หรือนโยบาย หรือเป็นปัญหาสำคัญ	ประเด็นปัญหา และ/หรือ หัวข้อวิจัย	ส่วนเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ
กำหนดผู้รับผิดชอบตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ	5 วัน	ผู้รับผิดชอบมีศักยภาพเหมาะสมกับการปฏิบัติงานโครงการ	ผู้รับผิดชอบ	ส่วนเฝ้าระวังผลกระทบต่อสุขภาพ
ค้นคว้า ทบทวนข้อมูลองค์ความรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20 วัน	ได้ข้อมูล องค์ความรู้ และงานวิจัยที่สอดคล้องกับประเด็นปัญหา และหัวข้อวิจัย	ข้อมูล องค์ความรู้ และงานวิจัย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
จัดทำโครงการเสนอ วช. และรายงานข้อมูลลงระบบ NRPM	5 วัน	โครงการที่มีรายละเอียดการจัดทำโครงการที่ตอบประเด็นปัญหาและหัวข้อวิจัย และเขียนโครงการตามระเบียบของ วช.	โครงการวิจัย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
จัดทำโครงการเสนอกกรมอนามัย	5 วัน	โครงการที่เขียนตามระเบียบกรมอนามัย	โครงการวิจัยตามแบบกรมอนามัย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
ขอจริยธรรมการวิจัย	15 วัน	สอดคล้องตามระเบียบจริยธรรมการวิจัยกรมอนามัย	แบบส่งโครงการวิจัยเพื่อขอการพิจารณา	ผู้รับผิดชอบโครงการ
ประสานหาที่ปรึกษา	5 วัน	ที่ปรึกษามีความเชี่ยวชาญ สอดคล้องกับแนวทางการวิจัย	ที่ปรึกษา	ผู้รับผิดชอบโครงการ
จัดทำขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา (TOR)	5 วัน	ขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษาเป็นไปตามระเบียบการจ้างที่ปรึกษา	ขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา	ผู้รับผิดชอบโครงการและพัสดุกองประเมินฯ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ตัวชี้วัด	ผู้รับผิดชอบ
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">จัดทำใบจัดซื้อจัดจ้างส่งงานพัสดุ</div>	5 วัน	ใบจัดซื้อจัดจ้างสอดคล้องกับโครงการวิจัย	ใบจัดซื้อจัดจ้าง	ผู้รับผิดชอบโครงการ
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ร่วมดำเนินการ/ติดตามการดำเนินงานกับที่ปรึกษา</div>	60 วัน	ปฏิบัติงานตรงตามขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษาและเวลาที่กำหนด	รายงานการปฏิบัติงานของที่ปรึกษา	ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการจ้างและตรวจรับงาน
	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <div style="display: flex; justify-content: center; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-right: 10px;">ตรวจรับงานจ้าง</div> <div style="font-size: 2em;">↓</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-left: 10px;">ผ่าน</div> </div> <div style="margin-top: 10px; font-size: 0.8em;"> ↑ ไม่ผ่าน </div> </div>	5 วัน	ปฏิบัติงานตรงตามขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษาและเวลาที่กำหนด	รายงานผลการตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษา
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">รายงานข้อมูลลงระบบ NRPM (ขอ วช.)</div>	2 วัน	รายงานตามระเบียบ วช.	มีข้อมูลรายงานวิจัยอยู่ในระบบ NRPM	ผู้รับผิดชอบโครงการ
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">จัดทำเอกสาร</div>	15 วัน	เล่มรายงานวิจัยที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว	เล่มรายงานวิจัย	ผู้รับผิดชอบโครงการ
<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 5px; text-align: center;">รวบรวมข้อมูลลงระบบฐานข้อมูล</div>	1 วัน	ข้อมูลที่ตรงตามระบบฐานข้อมูล	มีข้อมูลรายงานวิจัยอยู่ในระบบฐานข้อมูล	ผู้รับผิดชอบโครงการและส่วนพัฒนาศักยภาพฯ

4. รายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน

4.1 กำหนดประเด็นปัญหาหรือหัวข้อการวิจัย

กำหนดประเด็นปัญหาให้สอดคล้องตามแผน นโยบาย ที่เป็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่สำคัญ

4.2 กำหนดผู้รับผิดชอบตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ

กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นนักวิจัยหรือคณะทำงานในรูปโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติหรือคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานและนักวิจัยผู้รับผิดชอบโครงการวิจัยจัดทำแผนปฏิบัติงานศึกษาวิจัยในระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (NRPM – Ongoing Monitoring)

4.3 คั่นคว้า ทบทวนข้อมูลองค์ความรู้งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คั่นคว้า ทบทวนข้อมูลองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับประเด็นปัญหาและวัตถุประสงค์การวิจัย ตั้งแต่ทบทวนสถานการณ์ องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้งานวิจัย งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล เพื่อกำหนดแนวทางการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ

4.4 จัดทำโครงการเสนอ วช. และรายงานข้อมูลลงระบบ NRPM

จัดทำโครงการเสนอ วช. ตามแบบ ว-1ด ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และรายงานข้อมูลลงในระบบ NRPM ตามแนวทางที่ วช. กำหนด

4.5 จัดทำโครงการเสนอกรมอนามัย

จัดทำโครงการเพื่อขอเสนอพิจารณาอนุมัติดำเนินการโครงการต่อไป

4.6 ขอจริยธรรมการวิจัย

จัดทำการขอจริยธรรมการวิจัยตามหลักเกณฑ์การพิจารณาจริยธรรมการวิจัยกรมอนามัย พิจารณาโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยกรมอนามัย โดยส่งโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมแบบส่งโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาครั้งแรก (RF09-02) จำนวน 1 ชุดพร้อม electronic files และหนังสือนำส่งจากหน่วยงานต้นสังกัดถึงสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยกรมอนามัย สำนักสร้างและจัดการความรู้ และรอคณะกรรมการฯ พิจารณารับรองงานวิจัยเพื่อดำเนินงานต่อไป

4.7 ประสานหาที่ปรึกษา

ประสานหาที่ปรึกษา โดยต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ในการทำวิจัยและมีความเชี่ยวชาญในด้านวิชาการที่สอดคล้องกับแนวทางการวิจัย

4.8 จัดทำขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา

จัดทำขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ภารกิจของที่ปรึกษา ขอบเขตการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน คุณลักษณะของที่ปรึกษา หน้าที่ความรับผิดชอบ และกรรมสิทธิ์ของงานจ้าง ให้มีความสอดคล้องกับการวิจัย

4.9 จัดทำใบจัดซื้อจัดจ้างส่งงานพัสดุ

จัดทำใบจัดซื้อจัดจ้างให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และชื่อของโครงการวิจัยและดำเนินการส่งใบจัดซื้อจัดจ้าง พร้อมแนบขอบเขตงานจ้างที่ปรึกษา ส่งให้พัสดุกองประเมินฯ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

4.10 ร่วมดำเนินการหรือติดตามการดำเนินงานกับที่ปรึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการและคณะกรรมการจ้างที่ปรึกษา ร่วมดำเนินงานหรือติดตามการดำเนินงานวิจัยกับที่ปรึกษา เช่น การร่วมดำเนินการสำรวจหรือรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ที่ทำการศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจติดตามการดำเนินงานของที่ปรึกษาโดยให้ที่ปรึกษามานำเสนอผลการดำเนินงานเป็นระยะๆ ให้ตรงตามที่ระบุในขอบเขตการจ้างที่ปรึกษาและเวลาที่กำหนด โดยระหว่างที่ร่วมดำเนินการหรือติดตามการดำเนินงานกับที่ปรึกษานั้น หากผู้รับผิดชอบโครงการหรือติดตามการดำเนินงานกับที่ปรึกษาเห็นการดำเนินงานวิจัยของที่ปรึกษาไม่เป็นไปตามขอบเขตการจ้างหรือขอบเขตการวิจัย ให้คณะกรรมการจ้างที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะแก่ที่ปรึกษาปรับปรุงการดำเนินงาน อ้างอิงตามขอบเขตการจ้างที่ปรึกษา

4.11 ตรวจสอบงานจ้างที่ปรึกษา

คณะกรรมการตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาให้ตรงตามขอบเขตการจ้างที่ปรึกษา หากพบการดำเนินงานและผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามขอบเขตการจ้างที่ปรึกษา ให้แจ้งแก่ที่ปรึกษาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตามขอบเขตการจ้างและเวลาที่กำหนด โดยการตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาต้องพิจารณารายงานและประชุมตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษาตามงวดงานที่กำหนดอยู่ในขอบเขตการจ้างที่ปรึกษา และจัดทำรายงานตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษา หากมีข้อแก้ไขหรือข้อเสนอแนะ ให้แจ้งแก่ที่ปรึกษาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ โดยให้แจ้งในระยะเวลาที่กำหนดการส่งมอบงานของที่ปรึกษาแต่ละงวดงาน

และหลังจากนั้นให้ติดตามการปรับปรุงแก้ไขของที่ปรึกษาให้ตรงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
ตรวจรับงานจ้างที่ปรึกษา

4.12 รายงานข้อมูลลงระบบ NRPM

รายงานผลการวิจัยลงระบบ NRPM ตามแนวทางที่ วช.กำหนด และตรวจสอบข้อมูลในระบบ

4.13 จัดทำเอกสาร

ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลการวิจัยและจัดทำเอกสารผลการวิจัย โดยเป็นไปตาม
ระเบียบการวิจัย เนื้อหาประกอบด้วย บทคัดย่อ กิตติกรรมประกาศ บทนำ วรรณกรรมและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง วิธีการวิจัย ผลการวิจัย สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ เอกสารอ้างอิง และเอกสารแนบท้าย
ที่เกี่ยวข้อง เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รูปภาพประกอบการวิจัย แผนที่การวิจัย เป็นต้น

4.14 รวบรวมข้อมูลลงระบบฐานข้อมูล

จัดทำข้อมูลงานวิจัยในรูปแบบที่เหมาะสมกับระบบฐานข้อมูลและส่งข้อมูลงานวิจัยให้ส่วน
พัฒนาศักยภาพและสื่อสารความเสี่ยงดำเนินการจัดเก็บลงระบบฐานข้อมูลต่อไป

5. นิยาม

ระบบบริหารงานวิจัยแห่งชาติ (NRPM – Ongoing Monitoring) หมายถึง ระบบสารสนเทศ
การวิจัยเพื่อรองรับการบริหารจัดการผลงานวิจัยของประเทศ โดยสร้างระบบเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลการวิจัย
ระหว่างภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงบประมาณดำเนินงานผ่านระบบ
เครือข่ายอินเทอร์เน็ต การทำงานครอบคลุมตั้งแต่การส่งข้อเสนอโครงการวิจัยจนจบกระบวนการประเมิน
ข้อเสนอโครงการวิจัย โดยมีสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลตามความจำเป็นของผู้ดำเนินงานระบบ NRPM ประกอบด้วย
3 ระบบ ได้แก่

1. NRPM–Pre audit เป็นขั้นตอนที่นักวิจัยจัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อให้ วช. พิจารณาประเมินผล
ว่าควรให้การสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน

2. ระบบติดตามโครงการที่กำลังดำเนินการวิจัยหรือระบบ NRPM– Ongoing Monitoring เป็น
ขั้นตอนเมื่อโครงการวิจัยเริ่มดำเนินการแล้ว นักวิจัยจะรายงานความก้าวหน้า รายงานแผน – ผลการ
ดำเนินงาน รายงานฉบับสมบูรณ์ได้และผู้ประสานหน่วยงานจะรายงานการเบิกจ่ายงบประมาณได้

3. ระบบการประเมินผลหลังสิ้นสุดการวิจัยหรือระบบ NRPM–Pre audit เป็นขั้นตอนที่นักวิจัยผู้
ประสานหน่วยงาน ผู้ประเมินของหน่วยงานและหัวหน้าหน่วยงานดำเนินการประเมินโครงการวิจัยหลังสิ้นสุด
การวิจัยตรวจสอบและส่งให้ วช.

6. แบบฟอร์ม/เอกสารที่เกี่ยวข้อง

6.1 แบบ ว-1ค คือ แบบข้อเสนอการวิจัยในระดับโครงการวิจัย (Research Project) ประกอบการเสนอขอ
งบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรีของหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่า ซึ่งใช้เป็นแบบใน
การจัดทำข้อเสนอการวิจัย ทั้งในรูปแบบโครงการวิจัยอิสระหรือโครงการวิจัยที่อยู่ภายใต้แผนงานวิจัย
(โครงการเดี่ยวหรือโครงการย่อย)

6.2 แบบ ว-1ช คือ แบบข้อเสนอการวิจัยในระดับแผนงานวิจัย (Research Project) ประกอบการเสนอขอ
งบประมาณประจำปี ตามมติคณะรัฐมนตรีของหน่วยงานภาครัฐระดับกรมหรือเทียบเท่า

6.3 แบบเกณฑ์การพิจารณาตรวจสอบคุณภาพผลงานวิจัยก่อนการเผยแพร่